

Dataetik skal være en del af udvalgsarbejdet

Den teknologiske udvikling rummer et stort potentiale for vækst og innovation. En forudsætning for at indfri dette potentiale er, at udviklingen sker på en etisk ansvarlig måde, så borgernes opbakning til digitaliseringen opretholdes og tilliden til samfundets institutioner og virksomheder bevares.

Den hastige teknologiske udvikling udfordrer også lovgivningsarbejdet. Som folketingsmedlem er det derfor en fordel at have grundlæggende forståelse af dataetikken suppleret med kompetencer og værktøjer til, at kunne identificere dataetiske problemstillinger i ny lovgivning, for at kvalificere Folketingets beslutningsgrundlag.

Dataetisk Råd vil gerne bidrage til, at Erhvervsudvalget bliver klædt på til at kunne identificere og behandle dataetiske dimensioner i nye lovforslag. Med udgangspunkt i lovgrammet 2021/2022 vil Dataetisk Råd gerne præsentere udvalget for et praktisk værktøj og drøfte nogle af de lovforslag, hvor dataetisk opmærksomhed kan være relevant. Eksempelvis:

1) Ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven m.fl.

Køn er et eksempel på sensitive data, og det rejser spørgsmål om, hvordan lovforslaget tager hensyn hertil?

2) Ændring af lov om markedsføring

I lovprogrammet nævnes, at platforme, hvorigennem forbrugere kan søge efter produkter fra forskellige producenter, *"skal på en klar og forståelig måde give forbrugeren generelle oplysninger om de vigtigste parametre, der afgør rangordningen af [...] produkter"*. Algoritmer bør udformes med dataetikken i bagagen. Transparens i søge-algoritmer er vigtig, og det er muligt at tage højde for dataetiske forhold, så søgeresultater f.eks. ikke uden forbrugers vidende eller samtykke baseres på forbrugers internethistorik eller personlige egenskaber, og at forbrugers søgninger ikke anvendes i andre sammenhænge den dem, forbrugeren ønsker.

3) Lov om regulering af sociale medier

Lovforslaget vil give brugere af sociale medier rettigheder i forbindelse med fjernelse af indhold. Lovforslaget har en dataetisk forankring, herunder i grundlæggende samfundsmæssige værdier som demokrati og ytringsfrihed og i dataetiske principper om tilgængelighed, selvbestemmelse og gennemsigtighed.

Dataetik er ikke en konstant faktor, som vi kan lovgive om en gang for alle. Det er en diskussion, vi som må have løbende og konkret. Det er vigtigt, at vi stiller de rigtige spørgsmål undervejs, og tager stilling til hvornår brugen af data udvikler vores samfund til det bedre, og hvornår negative konsekvenser overstiger gevinsterne.

Om Dataetisk Råd

Dataetisk Råd er et uafhængigt regeringsnedsat råd, som bl.a. rådgiver Folketinget, ministre og offentlige myndigheder om dataetiske spørgsmål ved brugen af data og ny teknologi, herunder i lyset af de mange fordele, som brugen af data og ny teknologi kan give. Rådet forholder sig til etiske spørgsmål om forholdet mellem på den ene side fordelene ved anvendelse af ny teknologi og på den anden side hensynet til borgernes grundlæggende rettigheder, retssikkerhed og grundlæggende samfundsmæssige værdier.